

Jarní přednáškový cyklus Muzea Vysočiny Třebíč odstartuje v první březnové úterý

29.2.2024 - Marie Beňová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Cyklus zahájí 5. března 2024 v 17:30 hodin Radomír Němec z Jihomoravského muzea ve Znojmě s přednáškou Divoký zelinář aneb rostliny z divočiny jako jídlo, koření i lék. Přednášející je spoluautorem stejnojmenné knihy. Přichází se seznámit se širokou škálou zdánlivě planých rostlin. Dozví se o méně i více známých druzích. Řeč bude také o zelenině, kterou lze najít v přírodě. Tyto v současnosti divoké rostliny bývaly běžnou součástí jídelníčků našich předků, řada z nich ani nevyžaduje tepelnou úpravu. Příkladem může být bršlice kozí noha, která je bohatá na vitamín C. Z jejích mladých listů lze připravit salát, polévku i špenát. Pro někoho jsou její rašící listy jemnou delikatesou, jinému však může vadit její výrazné aroma. Bylináři nad ní plesají pro její neopominutelné léčivé účinky například při revmatismu nebo dně. Řada zahrádkářů ji přitom nenávidí a tuto rostlinu považuje za velmi nepříjemný plevel. A proč je vlastně pojmenována jako kozí noha? Tvar listu připomíná otisk kožího paznehtu.

O čtrnáct dní později, 19. března 2024 do Třebíče zavítá Ondřej Kauzál z detašovaného pracoviště Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky ve Studenci. Tento zanícený ornitolog představí neobyčejnou skupinu ptáků v rámci své přednášky nazvané O vlhách – klenotech oblohy. Vlhý jsou blízkými příbuznými ledňáčků, na našem území se ale vyskytuje pouze vlha pestrá. Její první hnízdění u nás bylo prokázáno v roce 1954 v blízkosti Lednice na jižní Moravě. Postupně docházelo k nárůstu počtu těchto ptáků, kteří k nám přilétají především v druhé polovině května a odlétají od konce srpna do poloviny září. Proč se jim říká létající drahokamy a jaké jsou zvláštnosti z jejich života, se návštěvníci dozví právě v rámci této přednášky.

Třetí přednášky se 2. dubna 2024 ujme Josef Unger z Masarykovy univerzity v Brně, kterého už trebičské publikum zná. Věnovat se bude Hrdelnímu právu a jihomoravským šibenicím, a to ve středověku a raném novověku. Popraviště dříve stávala na kopcích, aby byla jasně viditelná, neboť měla plnit preventivní funkci a varovat ostatní. Součástí přednášky bude také prezentace výsledků archeologických výzkumů šibenic u Tišnova, Slavkova, Ivančic a Bystřice nad Pernštejnem. Prostor dostanou také dvě trebičské šibenice.

Letošní jarní cyklus uzavře 16. dubna 2024 přednáška Jaroslavy Kacetlové z Archivu Masarykovy univerzity v Brně nazvaná Lubomír Nový – filozof v neklidné době. Tento trebičský rodák a absolvent místního gymnázia se stal mezinárodně uznávaným filozofem, s řadou kontaktů s filozofií francouzskou a německou. Roky působil na filozofické fakultě brněnské univerzity. Zaobíral se filozofií Tomáše Garrigua Masaryka a revizí metod marxistické filozofie. Stal se autorem několika knižních monografií a řady pronikavých studií. V roce 1970 byl kvůli svým postojům nucen omezit činnost a působil v laboratoři sociologického výzkumu. V roce 1990 byl habilitován. Nový byl považován za náročného učitele, který směřoval své studenty k tomu, aby pro zaujetí stanoviska měli dostatečné množství znalostí. V archivu univerzity se dochoval obsáhlý osobní fond profesora Nového, který zahrnuje jeho postupný názorový vývoj a bohatý myšlenkový svět.

Další přednáškový cyklus by se měl v tomto roce uskutečnit ještě na podzim. V průběhu celého roku bude v Muzeu Vysočiny Třebíč probíhat zajímavý program v podobě výstav, workshopů, dílen, koncertů, jarmarků, muzejních nocí a dalších akcí. Bližší informace jsou k dispozici na webové stránce <https://www.muzeumtr.cz/>.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4125187&id_org=450008